

U 16/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi, asetuksen (EU) 2021/1153 ja asetuksen (EU) 913/2010 muuttamisesta ja asetuksen (EU) 1315/2013 kumoamisesta

Keskuskauppakamari kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen asiantuntijalausunto kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi. Keskuskauppakamari toteaa näkemyksensä seuraavaa:

On erittäin tärkeää, että **Suomi tukee ja osallistuu EU-tason toimiin**, joilla yhteensovitetään ja varmistetaan logistiikan sujuvuus vaikeissakin tilanteissa sisämarkkinoilla. EU-tason toimia liikenteen ja logistiikan sujuvoittamiseksi on tehty COVID-19 pandemian alusta saakka hyvällä menestyksellä.

On epätodennäköistä, että Suomen infrastruktuurille kohdistuisi painetta toimia vaihtoehtoisena kuljetusreittinä. **Keskuskauppakamari kuitenkin korostaa, että TEN-T verkkoa on käytetty useasti erilaisten logistiikkakäytävien pohjana**, näiden jo luotujen käytävien (ml. ydinverkko ja kattava verkko) toimintaa ja mahdollista vaikutusta tuleviin lainsäädäntöehdotuksiin tai rahoitusmahdollisuuksiin tulee seurata tarkasti. Pandemian alkupuolella luotiin TEN-T verkolle vihreät kaistat, sen jälkeen humanitaariset käytävät ja viimeisimpänä solidaarisuuskäytävät. 19.9.2022 Euroopan komissio myös antoi lainsäädäntöehdotuksen sisämarkkinoiden hätävälineeksi.

Keskuskauppakamari pitää hyvänä, että komission ehdotus reagoi muuttuneeseen maailman tilanteeseen. **Suomen suhteellinen logistinen sijainti on voimakkaan muutoksen kourissa**. Venäjän aloittama hyökkäyssota iskee rajusti Suomen sijaintiin lyhyimpänä reittiä Euroopan ja Aasian välillä sekä sen strategiseen tulevaisuuteen. Suomesta etelään ja länteen on tehty ja tehdään huomattavia raideinvestointeja, kuten myös muualla EU-alueella infran kuntoon ja toimivuuteen on panostettu mm. elpymispaketin avulla. Keskuskauppakamari **korostaa näkemyksensä, että muuttuneen tilanteen vaikutuksia Suomen logistiseen sijaintiin on tarkasteltava ja panostettava siihen, että kansallisesta infrasta, Suomen ja Suomen alueiden saavutettavuudesta huolehditaan myös muuttuneessa tilanteessa**.

Keskuskauppakamari pitää perusteltuna EU:n, Ukrainan ja Moldovan infrastuktuuriyhteyksien parantamista. Keskuskauppakamari kuitenkin haluaa nostaa esille sen, miten näiden yhteyksien parantaminen suhteutuu TEN-T rahoitukseen. Ukrainan ja Moldovan osalta raideinfrastruktuurin kehittäminen vaatii valtavia taloudellisia panostuksia ja tällä on vaikutusta muualla meneillään olevien hankkeiden rahoitusmahdollisuuksiin. **Suomen kannassa olisi hyvä tuoda esille, ajammeko rahoituksen kasvattamista vai uudelleen suuntaamista nykyisen voimassa olevan rahoituskehyksen sisällä**.

Suomen saavutettavuuden, logististen yhteyksien parantaminen ja Suomen integroiminen tiiviimmin osaksi sisämarkkinoiden kuljetusreittejä, eurooppalaista TEN-T verkkoa ja NATO:a vaatii riittävää rahoitustasoa liikenteelle infrale. Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan tulisi selvittää huolellisesti yleiseurooppalaisen raidelevyden merkitys Suomessa rakennettaville uusille raiteille. Arvioissa tulisi taloudellisten kulujen lisäksi myös huomioida edellä mainitut asiat sekä rakentaa visio mihin suuntaan suomalaista raideliikennettä halutaan kehittää tulevaisuudessa. Lisäksi olisi hyvä huomioida mitä muut vastaavassa tilanteessa olevat EU:n jäsenmaat tekevät.

Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan on tärkeää, että **vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluinfraa kehitetään vastaamaan tulevaisuuden tarpeita** ja sen tulisi pääsääntöisesti tapahtua

U 16/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi, asetuksen (EU) 2021/1153 ja asetuksen (EU) 913/2010 muuttamisesta ja asetuksen (EU) 1315/2013 kumoamisesta

markkinaehtoisesti. Kuitenkin sisämarkkinoiden toimivuuden kannalta on merkityksellistä, että minimitaso veloitteita asetetaan auttamaan markkinoiden kehitystä ja yhteen toimivuutta EU-maiden välillä.

Keskuskauppakamari yhtyy näkemykseen siitä, että yhteydet Venäjälle eivät ole EU:n liikennepolitiikan painopisteenä. On kuitenkin huolehdittava, että **kansallisesti Itä-Suomen yhteydet ovat hyväkuntoiset ja sujuvat eikä ehdotettu muutos vaaranna EU-rahoituskelpoisuutta.**

Lisäksi Keskuskauppakamari pyytää selventämään tarkoitetaanko jatkokirjeessä mainitulla läntisen Suomen satamaverkon, ydin- ja kattavan verkon laajennuksella laajennusta komission ehdotukseen vai nykytilaan.

Päivi Wood, johtava asiantuntija, Keskuskauppakamari